

REPUBLICA MOLDOVA

Datele Biroului Național de Statistică (BNS) indică scăderea ratei șomajului la 2.5% în T3, pe fondul ciclului investițional post-pandemie. Previzionăm diminuarea ratei medii anuale a șomajului de la 3.8% în 2020 la 3.7% în 2021, 3.5% în 2022 și 3.4% în 2023.

Pe de altă parte, dinamica anuală a prețurilor de consum a accelerat la 12.44% în noiembrie (maximul din ianuarie 2016), conform BNS (avans cu 4.32% an/an la 11 luni). Prognostizăm creșterea prețurilor de consum cu ritmuri medii anuale de 5.2% în 2021, 10.6% în 2022, respectiv 4.1% în 2023.

Piața financiară a încorporat evoluțiile din piețele internaționale și factorii interni săptămâna trecută.

În sfera pieței monetare ratele de dobândă au continuat să crească: CHIBOR la trei luni cu 6.6% la 8.76%, iar CHIBOR la șase luni cu 5.9% la 9.32%.

Pe piața titlurilor de stat ratele de dobândă s-au consolidat: la trei luni la 8.27%, iar la șase luni la 8.81%. Ministerul Finanțelor nu a derulat licitații.

EUR/MDL s-a depreciat cu 0.7% la 19.9780, iar USD/MDL a scăzut cu 0.5% la 17.6540 la BNM.

INTERNAȚIONAL

În **Zona Euro** încrederea investitorilor s-a ameliorat în decembrie (indicatorul ZEW la maximum din septembrie), iar sectorul de construcții (intensiv în capital și forță de muncă) a accelerat în noiembrie (conform indicatorului PMI), evoluții care confirmă rezistența la intensificarea crizei sanitare și presiunilor inflaționiste și persistența distorsiunilor din sfera lanțurilor mondiale de producție. Pe de altă parte, dinamica anuală a PIB a decelerat de la 14.4% în T2 la 3.9% în T3 – investițiile productive și consumul privat au urcat cu dinamici anuale de 3.1%, respectiv 2.5%. În Germania (prima economie a regiunii) balanța comercială cu bunuri a înregistrat un excedent de 0.2 trilioane EUR în perioada ianuarie-octombrie 2021, în majorare cu 4.2% an/an.

În **Rusia** dinamica anuală a prețurilor de consum a accelerat de la 8.13% în octombrie la 8.4% în noiembrie (cel mai ridicat nivel din ianuarie 2016).

În **România** ritmul anual al PIB a decelerat de la 13.9% în T2 la 7.4% în T3, evoluție determinată de ajustarea investițiilor productive (pentru prima oară din T4 2018) (cu 0.4% an/an) și decelerarea consumului privat (la 9.3% an/an). Totodată, deficitul comercial cu bunuri s-a adâncit cu 29.3% an/an la 19.2 miliarde EUR în perioada ianuarie – octombrie, pe fondul creșterii importurilor cu un ritm superior celui înregistrat de exporturi: 21.8% an/an (la 80.3 miliarde EUR) vs. 19.6% an/an (la 61.1 miliarde EUR). Nu în ultimul rând, rata creditelor neperformante a scăzut la 3.52% în octombrie (minim istoric), conform datelor Băncii Naționale a României (BNR).

Știrile macroeconomice din SUA, China și Zona Euro, informațiile din sfera companiilor listate și dinamica din piețele internaționale de materii prime au influențat piața financiară mondială în a doua săptămână din decembrie. Ratele de dobândă la titlurile de stat pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economie) au crescut, indicii bursieri s-au majorat, iar dolarul SUA a continuat evoluțiile mixte.

Calendar macroeconomic săptămânal

România	13 decembrie	Evoluția prețurilor de consum (Noi)
România	13 decembrie	Dinamica producției industriale (Oct)
R. Moldova	14 decembrie	Transportul de bunuri (Oct)
Zona Euro	14 decembrie	Producția industrială (Oct)
România	14 decembrie	Balanța de plăți (Oct)
R. Moldova	15 decembrie	Dinamica PIB (T3)
R. Moldova	15 decembrie	Comerțul internațional cu bunuri (Oct)
Rusia	15 decembrie	Evoluția PIB (T3)
Zona Euro	16 decembrie	Industria prelucrătoare, ind. PMI (Dec)
Zona Euro	16 decembrie	Sectorul de servicii, ind. PMI (Dec)
Zona Euro	16 decembrie	Balanța comercială (Oct)
Zona Euro	16 decembrie	Ședința de politică monetară
România	16 decembrie	Construcțiile (Oct)
Zona Euro	17 decembrie	Sectorul de construcții (Oct)
Rusia	17 decembrie	Ședința de politică monetară

pieța monetară	10-Dec-2021	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	8.76	6.6	21.8
CHIBOR (6L)	9.32	5.9	20.9
EURIBOR (3L)	(0.588)	(4.4)	(7.7)
EURIBOR (6L)	(0.543)	(1.1)	(3.8)
LIBOR (3L)	0.1983	5.7	(9.7)
LIBOR (6L)	0.2883	6.3	17.8

pieța de capital	10-Dec-2021	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	35,971.0	4.0	19.7
EuroStoxx 50	4,199.2	2.9	20.5
MOEX	3,760.2	(3.9)	15.4
BET	12,531.5	1.2	31.6

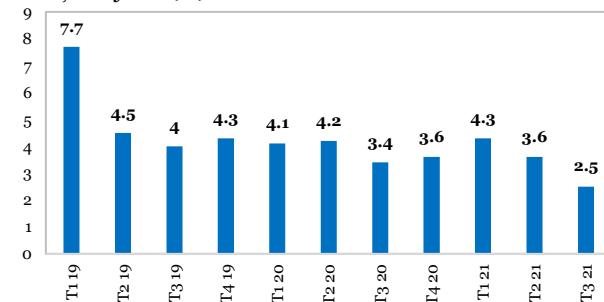
pieța valutară	10-Dec-2021	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.1313	(0.0)	(6.8)
EUR/MDL	19.9780	(0.7)	(4.8)
USD/MDL	17.6540	(0.5)	1.9
RON/MDL	4.0366	(0.7)	(6.3)

cotații mărfuri	10-Dec-2021	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	71.7	8.2	53.2
aur (\$/uncie)	1,782.8	(0.0)	(2.9)

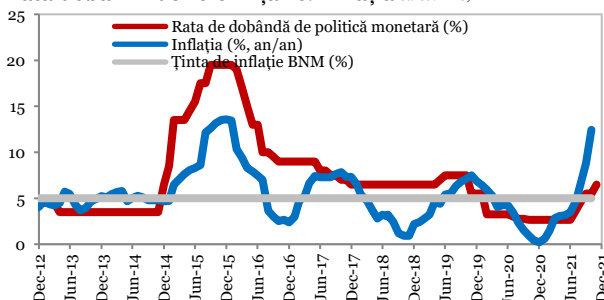
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T2 2021	21.5	
rata inflației IPC	Noi-2021	12.44	
rata șomajului	T3 2021		2.50
rata de dobândă de politică monetară	din 06-Dec-2021		6.50

Surse: BNM, BNS, Bloomberg

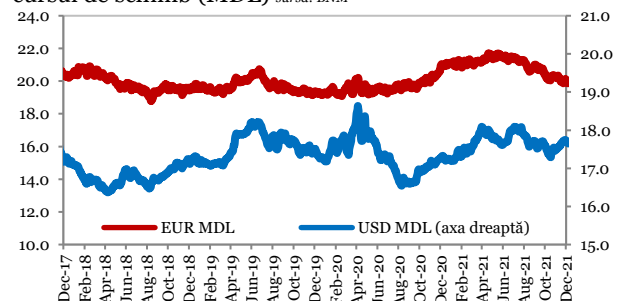
rata șomajului (%) sursa: BNS

rata dobânzii de referință vs. inflația sursa: BNS, BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
 - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
 - carduri bancare [accesează AICI](#)
 - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
 - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analistii financiari și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicitați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.